

Viite

Asia

Virtual Finland -hankkeen strategisen ohjausryhmän kokouksen 27.10.2021 muistio

---

Asiasanat	VIRTUAL FINLAND
Hoitaa	AVS-KPO
Hoitaa UE	
Koordinoi	
Tiedoksi	HAL-40; HAL-44; KPA-20; KPO-01; KPO-50; VIE-01; VIE-50; XXX
Laatija jakanut	Juho Jyrkiäinen VNK, Jonna Korhonen OKM, Eero Konttaniemi ja Harriet Mallenius Migri, Milka Kortet Teknologiateollisuus, Kristo Lehtonen Sitra, Laura Lindeman ja Pipa Turvanen TEM, Mikko Mattinen DVV, Maria Nikkilä VM, Anu Polojärvi ja Kirta Sandström SM, Mika Tuuliainen EK, Paavo Virkkunen ja Hanna-Mari Parkkinen BF

**Virtual Finland -hankkeen strategisen ohjausryhmän kokouksen
27.10.2021 muistio**

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Nina Vaskunlahti avasi kokouksen klo 10:00.

Hän kertoi Virtual Finland (VF) -hankkeen taustoista ja siitä, että kyseessä on määräaikainen hanke, joka päättyy vuoden 2022 lopussa. Sen jälkeen EU:n RRF-rahoituksella tapahtuvan jatkovaiheen 2023-2025 osalta hankkeen ohjaus pyritään siirtämään toiselle taholle valtionhallinnossa.

2 Järjestäytyminen: ryhmän rooli ja tehtävät

Ryhmän rooli ja tehtävät ilmenevät esittelyaineistosta, jossa todettiin, että strateginen ohjausryhmä

- Tukee, ohjaa ja seuraa operatiivista tekemistä
- Tekee linjauksia
- Edistää työtä omissa hankkeissa ja omissa organisaatioissa

UM:n pyrkimyksenä on palvelupolkuja kehittämällä hakea sisäistä ja ulkoista kilpailukykyä, ja tätä varten UM toivoo kumppanuutta, strategisia näkemyksiä mitä tarvitaan, panostusta ja paneutumista.

3 Hankkeen tavoitteet ja tehtävät

Hankejohtaja Jukka Kyhäräinen esitteli liitteenä olevan diaesityksen. Hän kävi lyhyesti läpi hankkeen tavoitteet, roolin ja tehtävät sekä mitkä aiheet on valittu ensimmäisiksi osaprojekteiksi ja minikäytyypisiä muita aiheita on ehdotettu kokeiltavaksi.

Keskustelu tavoitteista

Puheenjohtaja pyysi osallistujia kertomaan miksi oma organisaatio on tässä työssä mukana ja

mitkä ovat kunkin odotukset.

Ylätason visio ja tavoitteet hyväksytään laajasti. VF:n osalta toivotaan konkretisointia, jotta kirkastuu se, mitä sillä tarkoitetaan.

Keskustelussa tuotiin esille huomioitavia asioita: tavoitteiden tarkennus, yhteensovittaminen, käsitteiden määrittely, konkreettiset hankkeet, siitä että pitää olla realistinen ja huomioida että hankkeella tuodaan lisäarvoa ja siitä että todella paljon asioita on jo menossa.

Yleisesti ottaen VF:n koetaan liittyvän asiakaskokemukseen ja asiakaspolun kokonaisvaltaiseen hallintaan ja sujuvoittamiseen. Erityisesti nousi esiin se, että olisi saatava selville mikä on se asia mitä VF voi tuoda lisää olemassa olevaan verrattuna tai miten se voi hyödyntää kansallisten muiden hankkeiden tuotoksia. Scopeen ei pitäisi kytkeä asioita jotka eivät kuulu toteutettavaan kokonaisuuteen.

Osallistumisen syinä tuotiin esille mm. seuraavia asioita:

- DVV liittyy tähän tekemiseen mm. siten, että DVV on 2021 kartoitettu Suomen elämäntapahtumat, ja maahanmuutto on yksi keskeinen. DVV on myös mukana yrityksen digitalous –hankkeessa, joten tekemisen tasolla on paljon synergioita ja annettavaa.
- Maahanmuuton prosessit ovat hyvin tärkeitä monelle mukana olevalle organisaatiolle.
- VNK haluaa mielellään olla mukana tekemisissä jotka laajasti ylittävät hallinnonalojen rajat.

Osallistujat pyysivät huomioimaan seuraavia asioita:

- On tärkeä tunnistaa, mitä kaikkea on jo meneillään ja mitä lisäarvoa VF voi tuoda siihen. Ei pitäisi tehdä mitään sellaista mitä jo ollaan tekemässä, vaan kytkeä se tähän tekemiseen.
- Tavoiteasetanta vielä määrämuotoisemmin ja täsmennetymin lopputulosten kannalta tärkeää. Panoituksia olisi laitettava siihen että pyrkisimme tarkentamaan 2022 konkreettisia tavoitteita ja tuotoksia ja toimenpiteitä millä tuotokset syntyvät.
- Tarvitsemme sekä lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteita. Kun täsmennämme lyhyen aikavälin tavoitetta, tiedämme paremmin mitkä täsmätoimenpiteet tarvitaan. Jos meillä on yhteinen käsitys mitä ollaan tekemässä ja mitkä ovat ne palvelut, palvelupolut tai prosessit joiden kanssa lähdemme asiaa toteuttamaan, on helpompi ottaa kantaa mitä tehdään, kenen kanssa ja miten. Tällöin voimme arvioida erilaisia ratkaisuja mitä se tarkoittaa alustan tai rajapintojen osalta. Ensimmäinen vaihe voidaan määritellä siten että se samalla tukee pitkän aikavälin tavoitetta, joka kestävän kasvun ohjelmassa on suunniteltu. Kestävän kasvun RRF-rahoituksella on 2025 mennessä luvattu toteuttaa palvelualusta sekä kaksi palveluprosessia/palvelua.
- Emme ehkä ole rakentamassa yhteistä alustaa vaan yhteistä arkkitehtuuria ja rajapintoja. Taustamateriaalissa on hyvin todettu, että palvelupolussa ja arvoketjussa tunnistetut asioiden ja prosessissa liikkuvan datan täytyy toimia yhteen. Luotettava tiedonvaihto on toimittava ja vielä siten, ettei olemassa olevia ratkaisuja tarvitse oleellisesti muuttaa, ja siinä työssä on huomioitava mm. tietojen kuvaaminen datatuotteiksi, tietoturva, yhteentoimivuus ja luotettavuus.
- Datan liikkuvuus ja rajapinnat saattaisivat olla asioita jotka eniten tällä hetkellä puuttuvat. EU kokee että koronatodistus oli onnistunut, ja siinä yhdistetään dataa eri paikoista. Liikkeelle on lähdeittä tietomäärittelyjen ja rajapintojen pohjalta.
- Pitäisi olla rohkeutta valita oikeasti vaikuttavia juttuja tehtäväksi.
- Prosessien tehostaminen ja asiakaskokemuksen parantaminen ovat molemmat tärkeitä ja niitä on mahdollista tehdä samaan aikaan. Ennustettavuus ja läpinäkyvyys prosessissa asiakkaalle on tärkeää.
- Palvelukehitysmallin aikaan saaminen tärkeä, jotta tekisimme kuvauksia samalla tavalla (myös palvelupolkujen osalta).
- VF hankkeessa olisi mahdollisuus ratkaista sähköisen identiteetin ja tunnistuksen ongelmia, ja hankkeessa voitaisiin ennakkoluulottomasti lähteä näitä pilotoimaan ja päästä siten eteenpäin.
- Tässä olisi mahdollista ottaa käyttöön innovatiivinen ja uudenlainen lähestymistapa valtionhallinnon tekemisiin.

- Kun hankkeella on yhteinen tavoitetila, jokaisen toivotaan omilla tahoillaan edistävän hankkeen läpimenoa.
- Työ on täynnä keskinäisriippuvuuksia, jossa on vaikea tai kannattamatonta tehdä jonkun asian korjaamista yksin, osaoptimoinnista pitäisi pyrkiä eroon.
- Asiakasnäkökulman lisäksi myös kokonaisarkkitehtuuri on todella tärkeä aihe.
- Onnistumisen mittarit ja tavoitteet lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Mittareita kannattaa alkaa pohtimaan heti, koska toimintaa tullaan arvioimaan ja kyseenalaistamaan laajasti.
- Yhteys digiministeriyöryhmään ja sitä kautta saatava tuki hankkeelle olisi tärkeää. Kysyttiin miten tähän kytkeytyy digitoimisto ja VM, joissa käsitellään samankaltaisia asioita. Olisi hyvä yhdessä ymmärtää mikä on kokonaisuus ja tärkeysjärjestys näissä asioissa.

Yleisiä huomioita siitä, missä tilanteessa työtä tehdään:

- Esiselvitys kuvastaa hyvin niitä ongelmia joita hankkeen kenttään liittyy
- Ohjausjärjestelmä Suomessa ohjaa siilotekemiseen.
- Olisi tunnistettava kansallisen digi-infran tarpeet. Mikä on kokonaisuus ja mitkä ovat prioriteetit tai etenemisen taktiikka.
- Datan käyttö ja EU:ssa data-avaruudet edellyttävät yhteensopivuutta. Maailmalla pyritään yhä enemmän avoimiin standardeihin ja pyritään kohti teknologianeutraaleja ja hajautettuja ratkaisuja, jotka rajapintoja hyödyntäen voivat auttaa ihmislähtöisen ja hajautetun ja automatisoidun luottamuksen aikaan saamiseksi.
- Meitä sitoo sekä kansallinen että EU sääntelykehys joten kaikkea ei voi laittaa uusiksi. Kannattaa esimerkiksi selvittää tarjoaako EU-tason digitaalinen identiteetti tarjoaako riittävät ratkaisut.
- BF:llä on hyviä kokemuksia siitä, että asiakaspolut tehdään yhdessä kohdemaiden asiakkaiden kanssa. Vasta niiden päälle ratkaisuja, jotta saadaan asiakkaille merkityksellisiä palveluita ja kokemuksia.

Korjauksena kokousmateriaalin Hanna-Mari Parkkinen totesi että mitään eSociety-tarjoomaan liittyvää hankekokonaisuutta ei BF:llä ole käynnissä. Tämä korjataan ennen kuin kokousaineisto laitetaan julkisesti esille.

4 Jatkotoimet

Hanke voi edistää kokouksessa esitettyjä odotuksia ja ehdotuksia asioiden konkretisointiin liittyen seuraavan kuukauden aikana. Hanke voi tehdä ymmärrettävän havainnollisen kuvauksen siitä, mikä VF-hanke on, mitä olemme tekemässä ja kenen kanssa ja mitä se edellyttää toimijoilta, mitä on valmiina ja mitä ei vielä ole. Lainsäädäntöseuranta tulee tehdä sekä VF alustan osalta että asiakaskeskeisistä aiheista, mutta ensin on koottava tieto siitä, mitä seurantatietoa ministeriöissä on valmiina. DVV voi tarjota avuksi ristiintaulukointia siitä, mitä ratkaisuja on jo olemassa.

Jatkotyössä voimme lähteä liikkeelle testialustan kokeilujen pohjalta, jolloin saamme tarkemman käsityksen siitä mitä se edellyttää viedä yksi yhdessä valittu aihe toteutukseen asti.

Jukka Kyhäräinen totesi, että hankkeen arkkitehtuuritekemisessä pyritään huomioimaan sekä olemassa oleva että tuleva. VF-palvelualustan on toimittava yhteen Suomessa jo olemassa olevien ratkaisujen kanssa. Samalla täytyy tehdä tavoitearkkitehtuuria tulevaisuutta kohti, joten uusiakin aloitteita pyritään tutkimaan sen verran, että tiedämme saammeko ne sovitettua mukaan yhteen.

Seuraavat kokousajat ovat 25.1. klo 14, 24.3. klo 14 ja 25.5.2022 klo 14.

5 Kokouksen päätös

Puheenjohtaja kiitti yhteistyötarjouksista, hyvästä keskustelusta ja hyvistä näkökulmista sekä sitoutuneisuudesta aiheeseen, joka on koko Suomen asia, jolla myös kilpailukykyä pyritään parantamaan.

Hankkeessa suunnitellaan, miten saamme konkretisoitua tavoitteen asetantaa vuodelle 2022, ja olemme yhteydessä selvittääksemme mitä kaikkea tämän aihepiirin osalta ollaan jo tekemässä, mitä mahdollisesti puuttuu ja mitä lisäarvoa VF voi tuoda. Toivomme, että kaikki omien hallinnon

ja edustamiensa alojen puolesta voivat osallistua tiedonkeruuseen, jotta meillä olisi mahdollisimman täydellinen kuva siitä mitä digitaalisia ratkaisuja meillä jo on ja mitä meiltä puuttuu, kun pyrimme edistämään ensimmäisiä käsiteltäviä aiheita tarkoituksenmukaisella tavalla ja innovatiivisesti ja niissä rajoissa, joita emme pysty muuttamaan.

6 Muut asiat

Varajäseniksi oli ennen kokousta ilmoitettu seuraavat henkilöt:

Kirta Sandström, SM
Harriet Mallenius, Migri
Pipa Turvanen, TEM
Hanna-Mari Parkkinen, BF
Riku Pammo UM (Ari Uusikartanon varajäsen)

LIITTEET

Esitysmateriaali